

Česká republika

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Vidče, okres Vsetín

756 53 Vidče 181

Identifikátor školy: 600 149 625

Termín konání orientační inspekce: 23. – 25. duben 2003

Čj.:	155 133/03-5178
Signatura:	oo4cw118

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Vidče, okres Vsetín je zřízena obcí Vidče. Tuto úplnou školu navštěvuje 160 žáků prvního až devátého ročníku z obcí Vidče a Střítež nad Bečvou. Jsou rozděleni do devíti tříd. Součástí školy je školní družina a školní jídelna. Všichni žáci jsou vzděláváni podle vzdělávacího programu Základní škola. Rada školy není zřízena. Podle zřizovací listiny je zařízení samostatným právním subjektem – příspěvkovou organizací. Škola je zapojena do projektů Comenius a Trvalá obnova školy.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v českém jazyce na prvním a druhém stupni základní školy, matematice na prvním a druhém stupni základní školy a dějepisu vzhledem ke schválenému učebnímu dokumentu,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v českém jazyce na prvním a druhém stupni základní školy, matematice na prvním a druhém stupni základní školy a dějepisu vzhledem ke schválenému učebnímu dokumentu,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v českém jazyce na prvním a druhém stupni základní školy, matematice na prvním a druhém stupni základní školy a dějepisu vzhledem ke schválenému učebnímu dokumentu,
- personálních a materiálně technických podmínek, průběhu a výsledků výchovy, vzdělávání a rekreace v součásti základní školy - školní družině.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Personální podmínky byly hodnoceny vzhledem k předmětu inspekce.

Český jazyk vyučuje šest učitelek, všechny splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti k výuce tohoto předmětu na příslušném stupni školy. Matematiku učí šest vyučujících, z nichž jedna nesplňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti na příslušném stupni školy. Dějepis je vyučován dvěma pedagožkami. Jedna, učící téměř všechny třídy, má odbornou a pedagogickou způsobilost k výuce tohoto předmětu, druhá splňuje podmínky pouze pedagogické způsobilosti. Kromě dvou vyučujících mají všechny učitelky sledovaných předmětů více než desetiletou praxi. Při sestavování pracovních úvazků pedagogických pracovníků vedení školy zpravidla přihlíží k jejich pedagogickým zkušenostem, snaze i osobnímu zaujetí pro učitelské povolání. Jedna učitelka nemá vhodně přidělený úvazek. Tato pedagožka má praxi jeden rok a kvalifikaci pro výuku na druhém stupni školy. Učí však jak na prvním (dvě třídy), tak na druhém stupni. Jako méně vhodná se jeví také organizace výuky českého jazyka na prvním stupni, kdy jedna učitelka učí ve dvou třídách. Tato situace vyplývá z nedostatku kvalifikovaných pracovníků pro první stupeň školy. Při vytváření úvazků pro každý školní rok je vždy respektována zásada návaznosti při vedení třídních kolektivů v jednotlivých předmětech.

Ve školní družině pracuje jedna vychovatelka, která je ředitelkou školy jmenována do funkce vedoucí vychovatelky školní družiny. Tato vychovatelka má požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Její úvazek vyhovuje potřebám školy a stanovené provozní době.

Kvalita práce jednotlivých sledovaných předmětů není garantována prostřednictvím metodických orgánů. Nejsou ve škole zřízeny a je tak pouze v kompetenci každého pedagoga jak naloží s rozvržením obsahu daného osnovami na několik školních roků. Rozplánování výuky a výběr učebnic jsou vždy konzultovány s vedením školy, přičemž je zajišťována kontinuita a návaznost učiva. Všechny učitelky mají učivo osnov rozplánováno do jednotlivých měsíců. Problematika metod a forem je řešena v rámci workshopů projektu Trvalá obnova školy, které se uskutečňují třikrát ročně ve škole a dále se učitelky účastní těchto aktivit v dalších třech jiných školách. Seznamování s různými formami práce ve výuce probíhá také při návštěvách učitelek ve školách v Estonsku, Rakousku a Finsku, kde byly dosud tři učitelky. Tyto návštěvy jsou reciproční, školu navštívilo šest zahraničních pedagogů.

Činnost školy vychází z pečlivě vypracovaného plánu práce obsahujícího analýzu současného stavu a plnění koncepčních záměrů a úkolů za období 2000/2002, dále hodnocení stavu budování klíčových kompetencí z výhledu na roky 2001/2003, lidský potenciál školy ve školním roce 2002/2003, koncepční záměry a úkoly na roky 2002/2004. Jeho součástí je také organizace školního roku 2002/2003. Plán práce byl projednán a schválen na pedagogické radě v srpnu 2002. Vedení školy zpracovává dále měsíční plány, s nimiž jsou vždy všechny učitelky seznámeny.

Žádná z učitelek není začínající. Ve škole působí dvě výchovné poradkyně, jedna na prvním stupni a druhá na druhém stupni školy. Výchovné poradkyně pracují podle funkčně zpracovaného a přehledného celoročního plánu práce.

Hospitační činnost vychází z plánu hospitací, v něm jsou určeny předměty, na které se zaměřuje ředitelka a zástupkyně ředitelky. Obě mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na druhém stupni školy. Četnost jejich hospitací je průměrná. Záznamy z hospitací jsou uváděny ve funkčních předtištěných hospitačních záznamech. Jejich přílohou jsou záznamy z pohovorů hospitující s učitelkami. Ze zápisů z pedagogických rad vyplývá, že na nich není věnována dostatečná pozornost poznatkům zjištěným z hospitační činnosti. Vedení školy se však zajímá o výsledky práce zjištěné běžnými písemnými sebeevaluačními nástroji. Poznatky z této činnosti jsou prokazatelně pedagogy vedení školy předkládány. V tomto školním roce nebyla dosud ve školní družině provedena vedením školy řádná hospitační činnost.

Kontrolní činnost vedení školy je prováděna podle plánu obsahujícího kontroly pedagogické dokumentace, kontrolu dozorů, písemností žáků včetně žákovských knížek, užívání ochranných prostředků a dodržování pokynů bezpečnosti práce, kontrolu školní jídelny i kvality práce v údržbě prostor školy.

Další vzdělávání probíhá podle Plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Obsahuje východiska, vzdělávání vedoucích pracovníků a ostatních pedagogických pracovníků. Vedoucí pracovníce se zaměřují na školský management, lektorskou činnost, jazykové znalosti a pokračování v programu Trvalá obnova školy v rámci celostátního vzdělávacího projektu „Dokážu to?“. Ostatní pedagogické pracovníce pokračují v kurzech osobnostní a sociální výchovy, kooperativního učení a dále se vzdělávají podle nabídky pedagogického centra a dalších institucí. Dosud se zúčastnily více jak dvaceti druhů školení rozšiřující vědomosti i dovednosti vyučujících různých předmětů.

Kritéria pro přiznávání nenárokových složek platu jsou součástí vnitřního platového předpisu, zaměstnanci školy jsou s nimi seznámeni. Osobní příplatky jsou přiznávány především za dlouhodobou kvalitní práci ve výchovně vzdělávacím procesu a za pravidelně se opakující činnost nad rámec běžných povinností, odměny vedení školy uděluje za splnění mimořádných pracovních úkolů.

Organizační struktura školy je přehledně stanovena. Řád školy obsahuje základní práva a povinnosti školy a žáků. Jsou v něm uvedena také opatření při nedodržování vymezených povinností. Školní řád je v souladu s Úmluvou o právech dítěte, obsahuje všechny náležitosti dané zákonnou normou. Při přípravě byli ke spolupráci zváni i zákonní zástupci žáků, čehož někteří z nich využili. Ve škole je dále zpracován organizační řád pro pracovníky školy i pro žáky, dále pak klasifikační řád.

Informace získávají žáci od učitelů a z nástěnek, pracovníci školy osobním jednáním a z nástěnek ve sborovně. Třídní schůzky a konzultace probíhají v návaznosti na jednání pedagogických rad školy. Zákonní zástupci mohou využít po předchozí domluvě i konzultací s učiteli, výchovnými poradkyněmi a vedením školy. Výroční zpráva o činnosti školy má vypovídající hodnotu a je v souladu s obecně závazným předpisem.

Organizace činnosti školní družiny vychází z Vnitřního řádu školní družiny, rozpisu týdenní skladby zaměstnání a Celoročního plánu výchovně vzdělávací činnosti školní družiny. Tyto dokumenty zajišťují chod zařízení po stránce organizační i z hlediska naplnění jeho činnosti. Ustanovení o zajištění hygieny a bezpečnosti žáků a ošetření způsobu omlouvání žáků je poněkud opomenuto. Ve velmi obecné rovině jsou formulovány výchovně vzdělávací cíle. Konzultace se zřizovatelem o rozsahu provozu školní družiny není dokladována. Provoz školní družiny odpovídá potřebám rodičů.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy sledovaných předmětů na prvním i druhém stupni školy jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré, spolu s celkovým organizačním zajištěním výuky umožňují efektivně realizovat vzdělávací program.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Materiální podmínky byly hodnoceny vzhledem k předmětu inspekce.

Výuka sledovaných předmětů probíhala v kmenových třídách vybavených starším školním nábytkem. Ve většině učeben zhoršuje psychohygienické podmínky slabé osvětlení i zastínění oken vzrostlými stromy. Ve všech třídách jsou magnetické tabule a nástěnky s materiály do sledovaných i jiných předmětů, nástěnné obrazy a další pomůcky. Estetický dojem zlepšují především na prvním stupni práce žáků a pokojové květiny. V některých učebnách je část podlahy kryta kobercem. Jedna kmenová třída slouží jako pracovna matematiky. Další je upravena jako pracovna českého jazyka a dějepisu, je v ní také umístěna žákovská knihovna a pomůcky do těchto předmětů. Velmi pěkná výzdoba podporující sledované předměty je i na chodbách, je vhodně motivována regionalistikou a využívá také výtvarné práce žáků.

Pro funkční použití zpětných projektorů chybí odpovídající zatemnění. Ve dvou učebnách je televizor s videem. Učitelky mají pro výuku dále k dispozici diaprojektory a radiomagnetofony. Ve škole je nová pracovna výpočetní techniky. Malý počet počítačů brání častějšímu využívání v hodinách. Více je užívána ve výuce na prvním stupni školy, na druhém stupni ve velmi omezené míře. Dvojjazerné pomůcky i odborná literatura jsou uloženy v kabinetech.

Vybavení školy učebnicemi je odpovídající, používané učebnice na sebe navazují. Všichni žáci mají školou zapůjčené učebnice. V českém jazyce jsou doplněny o soubory základních jazykových příruček a beletrie. Nevyhovující je vybavení Slovníky spisovné češtiny, stávající byly vydány před úpravou pravopisu. Názornost je podporována i specializovanými dějepisnými atlasy. Učitelé všech předmětů využívají i další publikace, odbornou literaturu, soubory sbírek a učebnice z dalších nakladatelství. Škola má základní vybavení pomůckami k výuce sledovaných předmětů. Pedagožky podle svého uvážení a potřeb některé pomůcky do

výuky vyrábějí, případně některé materiály kopírují. Materiální zdroje jsou účelně a efektivně využívány. Ředitelka i zástupkyně ředitelky se v hospitační i kontrolní činnosti zabývají využitím jak didaktických pomůcek, tak didaktické a informační techniky.

Školní družina je umístěna v běžné školní třídě vybavené starším, ale funkčním nábytkem. Prostory jsou stísněné, počet míst k sezení neodpovídá počtu zapsaných žáků, osvětlení místnosti je nedostačující. Výzdobu tvoří výtvarné práce žáků. Rekreační a zájmové činnosti probíhají často v dalších prostorách školy, jako jsou tělocvična, školní i obecní hřiště a zahrada. Vychovatelka mnohdy využívá pro pobyt dětí venku a pro vycházky zejména s přírodovědnou tematikou blízkosti lesa a okolí obce. Vybavení hrami, hračkami a pomůckami je chudší, výhodou je dostatek výtvarného materiálu. K dispozici je veškerá obvyklá didaktická technika.

Materiální zajištění výuky sledovaných předmětů dosahuje celkově průměrné úrovně. Materiálně-technické podmínky školy podporují učení žáků a umožňují efektivně realizovat zvolený vzdělávací program.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ČESKÉM JAZYCE NA PRVNÍM A DRUHÉM STUPNI, MATEMATICE NA PRVNÍM A DRUHÉM STUPNI A DĚJEPISU

Realizace vzdělávacích programů

Ve školním roce 2002/2003 škola realizuje v souladu s obecně platnými právními předpisy ve všech ročnících vzdělávací program Základní škola čj. 16847/96-2.

Výuka sledovaných předmětů je vedena v souladu s učebním plánem a osnovami zvoleného učebního programu.

Povinná dokumentace je vedena řádně, vypovídajícím způsobem zachycuje průběh vzdělávání. V povinné dokumentaci jsou četné drobné nedostatky formálního charakteru týkající se pouze způsobu korekce chyb. V třídních knihách mají některé zápisy o probraném učivu příliš obecnou formulaci.

Vedení školy provádí dle plánu kontrolu povinné dokumentace. Dále provádí kontrolu plnění osnov zvoleného učebního programu. Při inspekční činnosti bylo zjištěno, že osnovy jsou ve školním roce 2002/2003 plněny. Způsob kontroly plnění učebních plánů, osnov a povinné dokumentace je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na prvním stupni

Výuka českého jazyka na prvním stupni je zajištěna čtyřmi aprobovanými učitelkami. Jedna z nich vyučuje tomuto předmětu ve třetí a v páté třídě (tzv. polo odborná výuka). Tato organizace výuky není z hlediska psychohygienických i pedagogickopsychologických zásad vhodná zejména pro žáky třetího ročníku.

Motivace byla zejména ve vyšších ročnících redukována na seznámení s obsahem hodiny. V nižších třídách byly většinou účelně a efektivně motivovány jednotlivé činnosti. Vynikající motivaci přiměřenou věku žáků prostřednictvím maňáska použila vyučující ve druhé třídě. Pochvalou spolu s vhodnými hodnotícími pobídkami udržovaly učitelky zájem o probírané učivo. Motivačně využívaly i znalostí z jiných oblastí v rámci mezipředmětových vztahů zejména k přírodovědě ve druhé a třetí třídě.

Příprava výuky byla většinou promyšlená včetně zařazovaných relaxačních chviliek nebo volnějších spontánních aktivit. Nedostatky se projevily v nižší efektivitě zvolených forem práce zejména při procvičování známého učiva ve čtvrté třídě. V těchto hodinách byly zařazeny aktivity, které obsahově do značné míry neodpovídaly stanovenému výukovému cíli.

V metodice výuky převažovala frontální, skupinová a samostatná práce s klasickým přístupem odpovídající věku žáků. Aktivní metody rozvíjející fantazii, slovní zásobu a komunikativní dovednosti a vynikající práce s chybou byly sledovány v první třídě. Některým hodinám zejména třech vyšších ročníků poněkud scházelo procvičení starších poznatků vztahujících se ke stanovenému výukovému cíli v úvodu a systematizace nově probraného učiva a jeho shrnutí v závěru vyučovacích jednotek.

Názornost výuky byla podporována drobnými pomůckami a kopírovanými pracovními listy pro samostatnou práci a úkoly navíc. Část pomůcek a materiálů pro výuku byly vyrobeny učitelkami. Obrazové pomůcky a didaktická technika v hodinách používány nebyly.

Výuka probíhala v příjemné pracovní atmosféře, kterou podporovaly velmi dobré komunikativní dovednosti učitelek zejména v první a druhé třídě. Pravidla chování většinou žáci respektovali, drobné projevy nekázně byly ihned s pedagogickým taktem eliminovány.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou v českém jazyce na prvním stupni hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce na druhém stupni

V tomto předmětu byly hospitovány vyučovací hodiny ve všech třídách a je hodnocena práce obou vyučujících. Odborná a pedagogická způsobilosti i jejich metodické zkušenosti a osobnostní předpoklady kladně ovlivňovaly vlastní práci s žáky.

Většina výuky na tomto stupni postrádala vhodnou motivaci, žákům byly pouze sdělovány úkoly, které je třeba splnit. Učitelky však důsledně pracovaly se zpětnou vazbou a hodnotily i posun ve výkonu u jednotlivých žáků. Jejich snahou bylo předat co nejvíce informací.

Příprava na jednotlivé vyučovací hodiny byla založena na časových tematických plánech. Ty vycházely z dikce osnov přijatého vzdělávacího programu. Již v přípravné fázi vyučovacích hodin chybělo potřebné zamyšlení nad pestrostí metod, motivací práce žáka a využitím jiných než dvojrozměrných pomůcek a literatury.

V jazykové složce předmětu byla žákům vytvářena funkční struktura poznatků, zohledňováno bylo i to, že žáci se s mnohými úkoly setkávají u přijímacího řízení na vyšší stupeň škol. Literární složka je ve vyšších ročnících výrazně zaměřena na seznamování žáků s literární historií, životopisy autorů a základními poučkami o literární teorii, není opomíjena ani výchova aktivního čtenáře a estetický prožitek. Slohová výuka nerozvíjela dostatečně ústní komunikaci žáků, učili se formulovat své názory zejména písemně.

V hodinách převažovala frontální práce, často bez ohledu na žakovu pasivitu. Byla však zadávána i samostatná a skupinová práce. Pozornost žáků se udržovala vhodně volenými problémovými otázkami. Učivo bylo přiměřeně procvičováno a utvrzováno. Kvalitně pracovaly učitelky s písemnými žakovskými projevy (zejména důsledností při práci s žakovou chybou).

Práce ve třídách byla podpořena dvojrozměrnými pomůckami. Kromě učebnice a sešitu, tabule a křídly si kreativně připravovala jedna z vyučujících materiály pro samostatnou a skupinovou práci. Nikdy nebyla využita didaktická technika. Tempo výuky zohledňovalo věk žáků, učitelky svým přístupem vytvářely dobrou pracovní atmosféru.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou v českém jazyce na druhém stupni hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice na prvním a druhém stupni

V průběhu inspekce byly hospitovány všechny třídy školy. Jedna ze sledovaných učitelek učí dvě třídy na prvním stupni, přičemž pro výuku na tomto stupni školy nemá kvalifikaci. Nedostatek zkušeností umocněný rozdílným charakterem výuky na prvním a druhém stupni se ve sledovaných hodinách negativně projevil. Vstupní motivace byla zařazena ve všech sledovaných hodinách, někdy se omezila na sdělení cíle a průběhu hodiny, v hodinách na prvním stupni byla více nápaditá a promyšlená, a to zvláště v první, druhé a čtvrté třídě. V šesté třídě učitelka vhodně využila k motivaci předání diplomu za první místo v okresním kole matematické olympiády jedné z žákyň třídy. Učitelky si ověřovaly míru pochopení učiva a podle potřeby žákům pomáhaly. Příklady z praxe a mezipředmětové vztahy byly využity pouze v některých hodinách. Sledované hodiny probíhaly většinou v klidné, přátelské atmosféře. Ve všech třídách mimo jedné mají žáci dostačující počet známek v žákovských knížkách, zápisy obsahu hodnocené skutečnosti jsou zpravidla konkrétní. Všechny pedagožky si v úvodu školního roku naplánovaly učivo tak, aby byly splněny osnovy zvoleného učebního programu. Studium třídních knih bylo zjištěno, že osnovy jsou plněny a vyučující dodržují naplánovaný časový harmonogram. Učitelky se na výuku odpovědně připravovaly, struktura hodin byla zpravidla dobře promyšlená, vyučovací metody byly vhodně zvoleny pouze v některých vyučovacích jednotkách. Ze sledovaných hodin se podařilo nejlépe připravit a realizovat výuku v první a druhé třídě. Podíl času věnovaný samostatné práci byl většinou malý, diferencované úlohy zpravidla chyběly. Smysl pro kooperaci a vzájemnou toleranci byl rozvíjen přibližně v polovině sledovaných hodin. Učitelky řídily výuku účelně, pokyny žákům sdělovaly srozumitelně. Pro individuální potřeby a schopnosti žáků nebyl vytvořen dostatečný prostor. Vyučovací čas nebyl u některých žáků efektivně využit. Ve většině hodin byly části výuky, kdy někteří žáci nepracovali a pouze sledovali s větší či menší pozorností řešení spolužáků. Učitelky vždy respektovaly osobnost všech žáků. Úroveň verbální i neverbální komunikace pedagožek byla velmi dobrá. Snažily se také o rozvoj komunikativních dovedností žáků. V některých hodinách byly pozorovány prvky relaxace. Žáci vždy akceptovali dohodnutá pravidla komunikace. Hodiny matematiky jsou většinou vhodně zařazeny v rozvrhu hodina na první až třetí vyučovací hodinu. Pedagožky využily klasické pomůcky. Ve dvou hodinách byla snaha učitelky o užití zpětného projektoru, funkčnímu využití bránilo chybějící zatemnění.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou v matematice na prvním a druhém stupni hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepise

Výukou dějepisu jsou v tomto roce pověřeny dvě vyučující, obě s předepsaným pedagogickým a jedna i odborným vzděláním. Nedostatečná odbornost se v přímé práci se žáky projevila drobnými metodickými chybami, špatným výběrem základního učiva, strukturováním hodiny a přílišným zaměřením výuky na zeměpisné údaje. V rámci školou přijatého vzdělávacího programu dotuje ředitelka školy v týdnu tento předmět v každém ročníku dvěma vyučovacími hodinami.

Plánování obsahu jednotlivých hodin v době kontroly bylo v souladu s osnovami výše jmenovaného vzdělávacího programu. Dostatečný prostor byl plánován i na probrání nejnovějších dějin v závěrečném ročníku. Příprava se soustředila na obsah učiva a případné využití map a dějepisných atlasů, hodně se opírala o dané učebnice, i když nechyběly další odborné publikace.

K práci v tomto předmětu motivovaly učitelky racionálními argumenty o tom, co je třeba probrat, aktivizovaly zejména přirozenou zodpovědnost žáků. Bylo využíváno výchovnosti obsahu učiva, jen jedna z vyučujících dokázala během poznávání motivovat pochvalou.

Učitelky pracovaly se zpětnou vazbou, práce žáků hodnotily. Zápisy v žákovských knížkách vypovídaly o písemném testování, ústním zkoušení i o informování zákonných zástupců.

Výuka probíhala převážně v kmenové třídě, která je výše popsána jako pracovní humanitních předmětů. Její výzdoba zvyšovala zájem o výuku dějepisu. Jedna hodina byla realizována ve třídě vybavením zaměřené na zeměpis a přírodopis. Zvolené metody byly v pozorovaných hodinách voleny jako frontální práce, proložená samostatnou prací s učebnicí nebo skupinovým plněním předem připravených úkolů. Často chyběl souvislejší výklad učitelky, práce se mnohdy opírala jen o hledání faktografických údajů v textu učebnice. Pozitivem této metody bylo však rozvíjení kooperace i pěstování schopnosti sbírat informace, pracovat s nimi a umět je sdělit ostatním. V hodinách jedné z učitelek byla evokována žákova zvědavost problémově kladenými otázkami. Nové učivo vždy navazovalo na zopakovanou látku, poukazovalo na zvláštnosti historického vývoje i důsledky na dnešní dění.

Kromě jedné z hodin byly respektovány zásady psychohygieny. Při střídajících se formách poznávání byli žáci schopni soustředit pozornost celou hodinu. Jazykový projev jedné z učitelek a její komunikační schopnosti byly na vysoké úrovni. Druhá vyučující (v osmé třídě) udržovala kázeň tím, že se projevovала příliš autoritativně. Přetěžovala výklad nepodstatnými fakty, ve struktuře její hodiny zcela chybělo zobecnění získaných poznatků a opakování. Ve zbývajících ročnících byli žáci vedeni k prezentaci a obhajování vlastních názorů. Žáci dodržovali dohodnutá pravidla komunikace ve vztahu k vyučujícím.

Pro zvýšení názornosti byly využívány všechny výše uvedené připravené pomůcky. Didaktická technika používána nebyla.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou v dějepise hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Výsledky vzdělávání a výchovy jsou zjišťovány různými způsoby ústního zkoušení, písemnými testy, souhrnnými prověrkami i soutěžemi. Z předložených archivovaných čtvrtletních prací z českého jazyka i matematiky vyplývá, že jsou pečlivě připravované a vyhodnocované. Vyučující provádějí statistiku i rozbor nejčastějších chyb, což slouží jako účinná zpětná vazba. Užívány jsou i testy prověřující zvládnutí učiva z literární výchovy (např. téma drama). Výsledky slohové výuky jsou zveřejňovány ve školním časopise Kamarád. Dějepisné prověrky jsou pouze bezprostřední zpětnou vazbou po probrání určitého úseku učiva. Vedení školy provádí rozbor výsledků vzdělávání a výchovy. V sedmém a devátém ročníku jsou pro porovnání znalostí žáků využívány také komerčně zakoupené testy. Žákovské sešity mají velmi dobrou až průměrnou úroveň, vyučující je průběžně kontrolují. K porovnání výsledků s jinými školami dochází při soutěžích. Znalosti ze sledovaných předmětů si žáci porovnávají v olympiádě z českého jazyka, recitační soutěži, dějepisné olympiádě, matematické olympiádě, Pythagoriádě a Matematickém klokanu.

Žáci školy získávají vědomosti a dovednosti v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Personální podmínky v části hodin příznivě ovlivňovaly průběh a výsledky vzdělávání. Materiální podmínky školy jsou průměrné. Přestože škola vlastní různé druhy didaktické techniky, v inspektovaných hodinách ji učitelky využily ve velmi malé míře. Pracovní výpočetní techniky nebyla ve sledovaných hodinách užita. Sdělení vyučujících i zápisy v třídních knihách dosvědčují, že se tato odborná pracovní při výuce sledovaných předmětů dle možností využívá. Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou ve dvou sledovaných předmětech velmi dobré, ve dvou jsou hodnoceny jako průměrné. Škola má vlastní evaluační nástroje, které prokazatelně využívá.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Školní družina

Školní družina při sledované škole má jedno oddělení, do něhož je přihlášeno k pravidelné docházce celkem 28 žáků prvního až pátého ročníku. Provozní doba je od 11:30 do 15:00 hodin. Ranní provoz není organizován. Vychovatelka provádí také dozor nad žáky čekajícími na kroužky, případně odjezdy autobusů. Tito nejsou evidováni jako nepravidelně docházející. Prázdninový provoz není zajišťován z důvodu velmi nízkého zájmu rodičů.

Vzájemný kontakt vychovatelky s vyučujícími prvního stupně zajišťuje návaznost na vzdělávací program školy. Náplň jednotlivých výchovně vzdělávacích činností školní družiny vychází z místních podmínek a je orientována na rekreační činnosti, hudební a přírodovědné aktivity. Zpracovaný celoroční výchovně vzdělávací plán je natolik obecný, že nemůže být oporou při přímé práci. Ta vychází z týdenních plánů, konkretizovaných do jednotlivých činností podle týdenní skladby zaměstnání. Chybí jim však přesně stanovené výchovné cíle. Zájmové kroužky školní družina neorganizuje. Vychovatelka se podílí na práci kroužku Valašenka jako korepetitorka.

Organizace činností odpovídající pedagogice volného času vyplývá z týdenního rozvrhu zaměstnání. Po obědě bývají pravidelně zařazovány odpočinkové činnosti. Zpravidla jsou v souladu s psychohygienickými zásadami rozděleny na část pasivní a aktivní. Ve většině sledovaných jednotek byly tyto aktivity směřovány k volnému výběru, převažovala volná hra a jednoduché výtvarné činnosti, postupně přecházely v rekreační. Vychovatelka korigovala výběr her a hraček, při kreslení motivovala žáky výstavkou prací a pozitivními pobídkami. Hospitovaná přímá výchovně vzdělávací práce byla zaměřena na sportovní aktivity v tělocvičně se cvičením podle hudby a hudebně pohybovými hrami. V přípravné části byli žáci řádně poučeni o dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel. Hudební výchova s velmi pěknou motivací prostřednictvím hudebních hádanek a rozvojem komunikativních dovedností probíhala v komunikačním kruhu s tématem jara a jarních svátků. Žáci zpívali známé písničky. Jako hudební doprovod sloužila hra vychovatelky na harmoniku. Funkčně byly také užity rytmické nástroje. Při rekreačních činnostech byl dán dostatek prostoru pro volnou hru i jiné výběrové aktivity podle zájmu.

Volné pracovní klima provázelo řízené i volné činnosti. Umožňovalo rozvíjet komunikativní dovednosti a fantazii žáků i jejich pohybové dovednosti. Výchovné cíle jednotlivých zaměstnání byly plněny převážně intuitivně. V některých momentech odchody žáků do zájmových kroužků narušovaly průběh přímé výchovně vzdělávací práce.

Vychovatelka dbá v součinnosti s dozorem ve školní jídelně na dodržování správných návyků při stravování. Režim vycházející z týdenního rozpisu zaměstnání a rozvrhu hodin školy je dodržován.

Činnost školní družiny je hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Platné Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení Základní školy Vidče, okres Vsetín je v souladu se zřizovací listinou Základní školy Vidče, okres Vsetín.
2. Souběžně s orientační inspekcí byla realizována tematická inspekce Sledování a hodnocení průběhu vzdělávání cizinců na území ČR. Zjištění z této tematické inspekce, která probíhá

i v jiných školách, budou souhrnně zveřejněna ve Zprávě ČŠI o školním roce 2002/2003. Bylo zjištěno, že ve škole je vzděláván jeden cizinec.

3. V průběhu orientační inspekce proběhlo dotazníkové šetření se žáky devátého ročníku a jejich vyučující zaměřené na výuku fyziky. Uvedené zjišťování je součástí projektu pro výzkum stavu výuky fyziky na základních a středních školách v ČR.
4. Ve škole jsou ve školním roce 2002/2003 vyučovány tyto volitelné předměty: seminář z fyziky, seminář ze zeměpisu, seminář z přírodopisu a práce s počítači. Ve školním roce 2002/2003 se také vyučují nepovinné předměty: německý jazyk, zájmová tělesná výchova a náboženství.
5. Část žáků školy navštěvuje folklorní a ekologický kroužek.
6. Mezi významné výsledky žáků v soutěžích v uplynulém školním roce patří: účast v oblastním kole mezinárodního festivalu Polabská vonička, dále účast v oblastním kole recitační soutěže pro kolektivy, 2. místo v odbíjené dívek v okresním kole a účast v národním kole soutěže Eurorebus, kde byli žáci školy nejlepší z vesnických škol.
7. V letošním školním roce obsadili žáci školy 1. a 3. místo v okresním kole zeměpisné olympiády. Jeden žák získal za svou výtvarnou práci ocenění na pražském setkání nejlepších účastníků výtvarné soutěže vyhlášené Ministerstvem obrany ČR.
8. Škola vydává školní časopis Kamarád. Jeho obsahem jsou literární a výtvarné práce žáků školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Základní školy Vidče, okres Vsetín vydaná obcí Vidče dne 29. června 2001 bez čísla jednacího
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 1999 vydané Školským úřadem Vsetín, čj. 2009/1999
3. Výroční zpráva o činnosti Základní školy Vidče, okres Vsetín za školní rok 2001/2002
4. Přehled zájmových kroužků Základní školy Vidče, okres Vsetín pro školní rok 2002/2003
5. Zápisy z pedagogických rad a porad Základní školy Vidče, okres Vsetín ze školních roků 2001/2002, 2002/2003
6. Tematické plány učiva sledovaných předmětů Základní školy Vidče, okres Vsetín pro školní rok 2002/2003
7. Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy všech tříd pro školní roky 2001/2002, 2002/2003
8. Hospitační záznamy ředitelky Základní školy Vidče, okres Vsetín a její zástupkyně ze školního roku 2002/2003
9. Žákovské knížky, deníčky a sešity vybrané v době inspekce od náhodně zvolených žáků Základní školy Vidče, okres Vsetín
10. Hospitačních záznamy školních inspektorů z inspekce v Základní škole Vidče, okres Vsetín z 23. – 25. dubna 2003
11. Rozvrh hodin a rozvrh dozorů Základní školy Vidče, okres Vsetín na školní rok 2002/2003
12. Kritéria k přiznání nenárokových složek platu Základní školy Vidče, okres Vsetín platná pro školní rok 2002/2003
13. Personální dokumentace vyučujících včetně dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání sledovaných předmětů Základní školy Vidče, okres Vsetín
14. Organizační řád a školní řád Základní školy Vidče, okres Vsetín na školní rok 2002/2003

15. Vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2
16. Podkladová inspekční dokumentace vyplněná ředitelkou Základní školy Vidče, okres Vsetín
17. Prověrky a kontrolní písemné práce a jejich vyhodnocení ze sledovaných předmětů realizované ve školním roce 2002/2003 v Základní škole Vidče, okres Vsetín
18. Vybraná čísla školního časopisu Kamarád vydávaného v Základní škole Vidče, okres Vsetín
19. Zápisní lístky žáků školní družiny při Základní škole Vidče, okres Vsetín na školní rok 2002/2003
20. Rozhodnutí o zařazení žáků do školní družiny při Základní škole Vidče, okres Vsetín ve školním roce 2002/2003
21. Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny při Základní škole Vidče, okres Vsetín platný pro školní rok 2002/2003
22. Docházkový sešit školní družiny při Základní škole Vidče, okres Vsetín platný pro školní rok 2002/2003
23. Vnitřní řád školní družiny ze dne 2. 9. 2002 platný pro školní rok 2002/2003 v Základní škole Vidče, okres Vsetín bez čj.
24. Týdenní plány výchovně vzdělávací práce ve školní družině při Základní škole Vidče, okres Vsetín na školní rok 2002/2003
25. Jmenování do funkce vedoucí vychovatelky školní družiny při Základní škole Vidče, okres Vsetín ze dne 27. srpna 2002. vydané ředitelkou školy
26. Celoroční plán výchovně vzdělávací činnosti školní družiny při Základní škole Vidče, okres Vsetín pro školní rok 2002/2003
27. Týdenní skladba zaměstnání ve školní družině platné pro Základní školu Vidče, okres Vsetín pro školní rok 2002/2003
28. Přehled docházky – týdenní pro školní družinu při Základní škole Vidče, okres Vsetín ve školním roce 2002/2003 – dokument vedoucí vychovatelky

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na prvním a druhém stupni základní školy, matematice na prvním a druhém stupni základní školy a dějepisu jsou zajištěny. Sledované předměty učí ve velké míře zkušené učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Pouze jedna učitelka nemá odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na prvním stupni a jedna má pouze pedagogickou, ne však odbornou způsobilost pro výuku dějepisu. Ve školní družině pracuje jedna vychovatelka, která má požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Oblast plánování, organizování, kontrolní činnosti i dalšího vzdělávání je vedením školy dobře promyšlená a realizovaná. Materiální podmínky školy jsou na průměrné úrovni. Budova školy je stará a je dle finančních možností udržována. Chybějící finanční prostředky se projevují v pomalé rekonstrukci zařízení školy. Velkým přínosem bylo vybudování počítačové učebny, pro efektivnější využívání chybí větší počet počítačů. Vybavení pomůckami je na průměrné úrovni, škola má také k dispozici základní didaktickou techniku. Některé pomůcky byly ve sledovaných hodinách využity, didaktickou techniku pedagožky použily v minimální míře. Žáci mají vhodně zvolené učebnice, škola preferuje jejich ucelené řady. Učitelky používají

také učebnice z dalších nakladatelství i potřebnou odbornou literaturu. V prostorách školy se prezentují velmi pěkné výtvarné práce žáků a aktuální regionálně zaměřené výstavky.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce na prvním stupni a v matematice na prvním i druhém stupni jsou hodnoceny jako průměrné, v českém jazyce na druhém stupni a v dějepisu jsou hodnoceny jako velmi dobré. Ve sledovaných hodinách se projevilo, že výměna zkušeností, námětů a postupů k plnění vysokých výchovně vzdělávacích cílů stanovených v plánu práce školy a dalších dokumentech školy není dostačující.

Činnost školní družiny je velmi dobrá. Její chod je zabezpečen personálně podle potřeb školy. Vychovatelka pracuje ve škole od začátku školního roku a dosud nebyla její přímá práce hospitována. Realizace činností školní družiny je determinována horšími materiálně technickými podmínkami, zejména umístěním v běžné školní třídě s nábytkem nevyhovujícím jejím potřebám a velmi slabým osvětlením.

Přímá výchovně vzdělávací práce družiny je z hlediska náplně činností a jejich organizace na velmi dobré úrovni. Ze zpracovaných plánovacích dokumentů i sledované přímé výchovně vzdělávací práce vyplývá intuitivní přístup ke stanovování výchovných a vzdělávacích cílů. Pozitivem je důraz na dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel a také komunikativní a hudební dovednosti vychovatelky ovlivňující kladně atmosféru zařízení.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jana Šopíková	Jana Šopíková v. r.
Člen týmu	Mgr. Roman Hoza	Roman Hoza v. r.
Členka týmu	Mgr. Pavla Koupilová	Pavla Koupilová v. r.

Ve Zlíně dne 23. května 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. června 2003

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Dagmar Satková

Dagmar Satková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Zlínského kraje, odbor školství, mládeže a sportu tř. T.Bati 3792 762 69 Zlín	17. 6. 2003	155 205/03-5178
Zřizovatel: Obec Vidče Vidče 96 756 53	17. 6. 2003	155 206/03-5178
Rada školy není zřízena	-----	-----

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány

